

Ringer i vannet – også regionalt

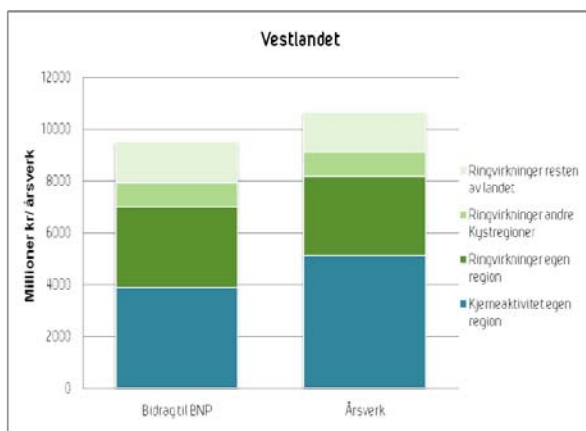
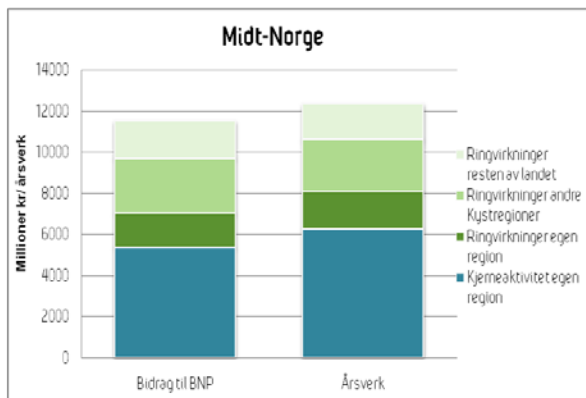
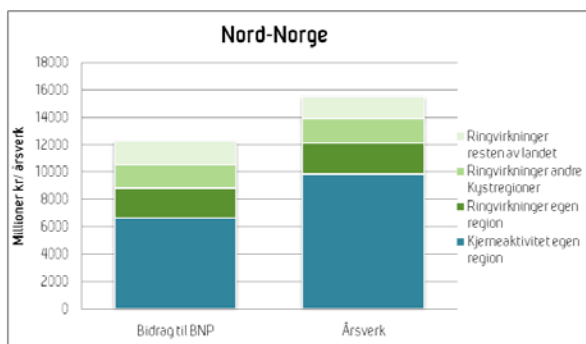
Fiskeri- og havbruksnæringen bidrar til en betydelig verdiskaping (bidrag til BNP) og sysselsetting langs kysten. Det som er mindre kjent er at næringen skaper store ringvirkninger i annen industri i Norge. SINTEF kartlegger hvert år den totale betydningen av næringen for norsk økonomi og i den ferskeste analysen er også de regionale virkninger og ringvirkninger kartlagt.

De tre kystregionene Nord-Norge, Midt-Norge og Vestlandet har en verdiskaping i kjernevirksomheten innen fiskeri- og havbruksnæringen på til sammen 16 mrd kr, og en sysselsetting på 21 300 årsverk. Til sammen skaper de ringvirkninger på hhv 17 mrd kr. og 17 300 sysselsatte.

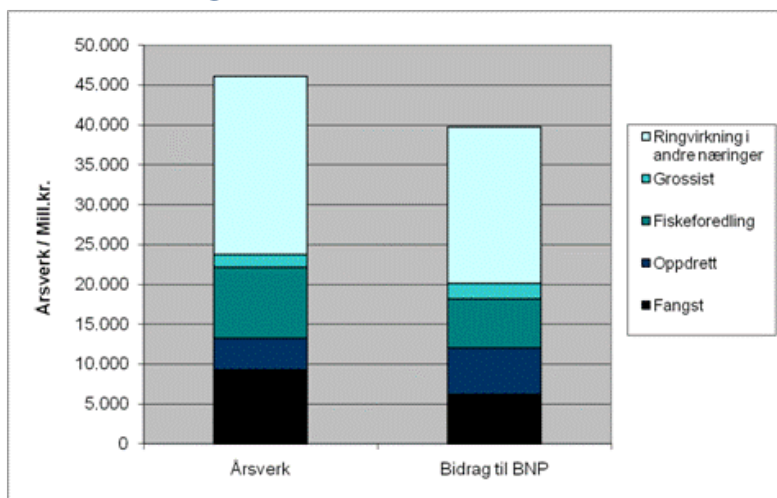
Vestlandet er den regionen som har størst ringvirkninger i egen region, Midt-Norge skaper mer ringvirkninger i de andre kystregioner, mens Nord-Norge totalt sett skaper den største verdiskapingen. Det er store forskjeller mellom regionene, noe som igjen kan tilskrives regionenes ulike struktur, samt ulik sammensetning og muligheter for leveranser fra det øvrige regionale næringslivet.

I tillegg gir kjerneaktiviteten i de tre kystregionene opphav til ringvirkninger på ca 5,1 mrd og 4.880 sysselsatte i resten av landet. Det vil si at 20-25 % av ringvirkningene av fiskeri- og havbruksnæringen i de tre kystregionene kommer Østlandet og Sørlandet til gode.

De næringene som har størst betydning for ringvirkningene er varehandel, forretningsmessig tjenesteyting og transport. Videre er ringvirkningene i egen landsdel spredt over næringer som næringsmiddelindustri (fôrproduksjon), bygg og anlegg, skipsindustri, maskin- og metallindustri, samt diverse annen industri.

Ringer i vannet – nasjonale tall

Virkninger av fiskeri- og havbruksnæringen. Årsverk og bidrag til BNP i 2009.

Verdiskaping

Den totale betydningen av næringen, målt i verdiskaping var 40 milliarder kroner, hvorav kjernevirksomheten (fangst, oppdrett, fiskeforedling og grossist) sto for 20 milliarder kroner og ringvirkningene i andre næringer utgjorde 20 milliarder kroner.

Sysselsetting

Fiskeri- og havbruksnæringen skapte totalt 46 000 årsverk inkludert ringvirkninger i andre næringer. Av dette utgjorde kjernevirksomheten i fiskeri- og havbruksnæringen 24 000 årsverk og ringvirkningene i andre næringer 22 000 årsverk.

Hver krone i verdiskaping og hvert årsverk i fiskeri- og havbruksnæringen skapte i 2009 ca 1 krone i verdiskaping og 1 årsverk i annet norsk næringsliv.

En næring med hodet over vannet

Den totale verdiskapingen har, med unntak av det høye nivået i 2006, vært jevnt stigende i perioden (fra 28 til 40 mrd), der 2009 representerer den høyeste verdiskapingen siden undersøkelsen startet.

Sysselsettingen er også samlet sett den største som er målt siden 2004.

Fiskeoppdrett hadde i 2009 en verdiskaping pr sysselsatt på 1,4 millioner kr. Dette er omtrent dobbelt så høyt som gjennomsnittelig verdiskaping pr sysselsatt i Fastlands-Norge som var på 750 000 kr. Oppdrettsnæringen har en svært ustabil verdiskaping, men i gjennomsnitt for perioden 2002-09 har den ligget høyt; over 1,2 mill. kroner.

Undersøkelsen er gjennomført av SINTEF Fiskeri og havbruk og SINTEF Teknologi og samfunn med støtte fra Fiskeri- og havbruksnæringens Forskningsfond.